

การเปรียบเทียบประสิทธิผลของ ivermectin ระหว่างการให้โดยวิธีป่ายปาก และวิธีการฉีด ต่อพยาธิ strongyles ในลำไส้ม้าพันธุ์ผสม

สุรสิทธิ์ อุษสุวรรณ¹ ดามพ์ นราภรณ์¹ สุรศักดิ์ เอกโสวรรณ¹
และนัยนา ชัยบุตร^{2*}

¹ สถานีเพาะเลี้ยงม้าและสัตว์ทดลอง สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

² ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ผู้รับผิดชอบบทความ โทรศัพท์ 0-2218-5254 โทรสาร 0-2218-5260

บทคัดย่อ

เปรียบเทียบประสิทธิผลของยาถ่ายพยาธิ ivermectin ระหว่างวิธีการป่ายทางปากและการฉีด ในการกำจัดพยาธิ strongyles ในทางเดินอาหารของม้าพันธุ์ผสมที่เลี้ยงปล่อยแปลง ใช้ม้าเพศผู้พันธุ์ผสม จำนวน 20 ตัวแบ่งเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 10 ตัว ให้ยาถ่ายพยาธิ ivermectin โดยการฉีดเข้าใต้ผิวหนังบริเวณ ด้านข้างกลางแผงคอในขนาดยา 0.2 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมหรือให้โดยวิธีการป่ายทางปาก ระหว่างฟันโมลาร์ในขนาดยา 0.2 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม การตรวจนับไข่พยาธิจากอุจจาระของม้าแต่ละตัวใช้วิธี Modified McMaster technique ประสิทธิภาพของการให้ยาถ่ายพยาธิดูจากการนับ จำนวนลดลงของไข่พยาธิในอุจจาระภายหลังการให้ยาถ่ายพยาธิจนถึงวันที่ 84 ภายหลังการให้ยา จำนวนไข่พยาธิในอุจจาระลดลงถึง 100% ในวันที่ 7 ภายหลังการให้ยาถ่ายพยาธิในม้าทั้งสองกลุ่ม ไข่พยาธิในม้า ถูกกลับมาตรวจพบ ภายหลังการให้ยาในม้าทั้งสองกลุ่มในวันที่ 56 จำนวนไข่พยาธิที่กลับมาตรวจพบ ในม้าที่ให้ยาถ่ายพยาธิ ivermectin โดยการป่ายทางปากจะสูงกว่าในม้าที่ให้ยาโดยการฉีดเล็กน้อย ทั้งนี้ ไม่พบอาการข้างเคียงและไม่มีอาการแพ้ยาในม้าทุกตัวตลอดระยะเวลาการทดลอง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ไอเวอร์แมคติน, ม้าพันธุ์ผสม, พยาธิ strongyles